

Impost sobre el Valor Afegit (IVA)

Què és?

És un impost general sobre el consum que **grava totes les entregues de béns i les prestacions de serveis fetes pels empresaris en el desenvolupament de les seves activitats.**

Qui l'ha de pagar?

Les associacions, en la mesura que, en el desenvolupament de les seves activitats, compren i venen béns i serveis, es trobaran en dues situacions:

1. **Quan entreguin béns i prestin serveis, hauran de repercutir (cobrar) l'IVA** en el preu que en cobren.
2. **Quan comprin béns i serveis, hauran de suportar (pagar) l'IVA** en el preu que en paguen.

Exempcions

La normativa estableix que determinades entregues de béns i prestacions de serveis estan exemptes de l'impost. L'exempció implica que, quan una associació entregui béns i presta serveis exempts, no haurà de repercutir (cobrar) l'IVA en el preu que en cobra; no implica, en cap cas, que, quan en compra, no l'haurà de suportar (pagar) en el preu que en paga.

L'exempció arriba a determinades entregues de béns i prestacions de serveis, no a qui les fa: hi ha entregues exemptes, no associacions exemptes. Les principals entregues de béns i prestacions de serveis exemptes són les relacionades amb les següents activitats: serveis mèdics i sanitaris, serveis de caràcter social, educació, serveis esportius i culturals, també hi ha una exempció genèrica per les quotes dels socis de determinades associacions.

Què es paga?

La quantitat que s'haurà d'ingressar serà la diferència entre l'IVA repercutit en les vendes i el suportat en les compres:

1. IVA repercutit: és el que l'associació cobra, aplicant un tipus impositiu (16%, 7% o 4%) sobre el preu, quan ven béns i serveis.
2. IVA suportat: és el que l'associació paga quan compra béns i serveis; una vegada suportat, podrà, si compleix determinades condicions, deduir-lo (restar-lo) del repercutit.

Gestió de l'impost

L'IVA és un impost que **funciona pel mètode de l'autoliquidació**: l'associació repercuteix i dedueix i és l'administració tributària la que, si ho creu convenient, el comprova posteriorment. **Les obligacions de les associacions són les següents:**

1. **Ingressar l'IVA repercutit:** trimestralment, i dins dels següents 20 dies després de finalitzar el trimestre (20 d'abril, 20 de juliol, 20 d'octubre i 30 de gener), hauran d'ingressar la diferència entre l'IVA de totes les factures emeses (cobrades o no) i l'IVA deduïble de totes les rebudes (pagades o no) mitjançant el model 300.
2. **Informar sobre les operacions realitzades:** anualment, i coincidint amb la darrera declaració de l'any (la del 30 de gener), hauran d'informar sobre els imports totals de les operacions de l'associació mitjançant el model 390.
3. **Informar sobre les operacions amb tercers:** anualment, entre l'1 i el 31 de març, hauran d'informar dels clients i proveïdors amb els quals han mantingut, durant l'any anterior, relacions comercials per un import total superior a 3.005,06 € (IVA inclòs).

Obligacions formals

Les associacions hauran de complir les següents **obligacions comptables**:

1. Emetre una **factura completa** quan els ho demanin.
2. **Portar una comptabilitat que permeti determinar l'IVA repercutit i suportat.**

Això implica portar els llibres següents:

1. Llibre factures emeses: s'hi anoten totes les factures de vendes.
2. Llibre de factures rebudes: s'hi anoten totes les factures de compres.
3. Llibre de béns d'inversió: s'hi anoten de compres corresponents a béns d'inversió (mobiliari, ordinadors,...).

Adreces d'interès

www.diba.es/flordemaig el Centre per a la Participació Ciutadana de la Diputació de Barcelona disposa de la guia "Fiscalitat i Obligacions Comptables per a Entitats sense afany de lucre", la podeu consultar a internet.

www.solucionesong.org portal sobre temes de gestió d'entitats sense afany de lucre, gestionada per la Fundació Chandra i la Fundació Luis Vives. Especialment interessant el servei de consultes online que funciona gràcies a la col·laboració de professionals de l'àmbit de la gestió.

www.socialia.org portal sobre temes de gestió d'entitats sense afany de lucre gestionada per Obra Social Caixa Galícia. Especialment interessant l'apartat d'Informació Pràctica.

www.asociaciones.org un portal de la Fundació GPS. Especialment interessant la Guia de Gestió d'Associacions.

Informa't sobre l'Assessoria Legal, Fiscal Comptable i Laboral trucant al:

901 51 52 53

El vostre telèfon d'informació

Imprès en paper reciclat
Impressió: Gramagraf, S.C.C.L./D.L. B-17327/2000

Casal
d'associacions
juvenils de
barcelona

Cogestionat pel:
CONSELL DE LA JOVENTUT
DE BARCELONA

En conveni amb:
 Ajuntament de Barcelona

901 51 52 53

Casal
d'associacions
juvenils de
barcelona

Ausiàs Marc, 60
e-mail: casal@casalbcn.info 08010 Barcelona
web: www.casalbcn.info fax: 93 265 51 58

Núm. 59, maig-juny de 2005

La Fiscalitat a les associacions

Les entitats sense finalitat de lucre estan sotmeses, de la mateixa manera que ho està tota persona física o jurídica, a **un seguit d'obligacions fiscals provinents dels poders públics**. Aquests, per tal de satisfer la seva necessitat de finançament, han establert uns mecanismes als que tots i totes estem sotmesos.

Un d'aquests mecanismes de finançament dels poders públics són els tributs, i dins d'aquests el que entenem com a impostos. Els impostos es classifiquen en directes i indirectes. Els Impostos Directes es caracteritzen perquè graven l'obtenció de rendes o tinença de patrimoni (per exemple l'Impost de Societats), mentre que els Impostos Indirectes es caracteritzen perquè graven la capacitat de consum de béns i serveis que té el subjecte passiu (per exemple, l'Impost sobre el Valor Afegit).

Com ja apuntàvem en el butlletí número 53, **per començar a desenvolupar l'activitat legalment tota entitat ha de donar-se d'alta al cens de contribuents del Ministeri d'Hisenda, és a dir, sol·licitar el CIF**. Un cop donats d'alta, cal que tinguem clar a què ens atenem i quines són les nostres obligacions.

Ara fa tres anys, el Casal d'Associacions va dedicar dos números d'aquest butlletí a explicar els principals impostos que afecten les entitats juvenils. Degut a què la fiscalitat és un tema sempre complicat i canviant, hem cregut oportú incidir-hi amb aquest nou número.

Per a cadascun dels quatre impostos que expliquem: Impost d'Activitats Econòmiques, Impost sobre la Renda de les Persones Físiques, Impost de Societats i Impost sobre el Valor Afegit, hi trobareu la definició, l'explicació sobre qui l'ha de pagar, qui n'està exempt i com s'ha de gestionar.

De tota manera, la complexitat del tema fa que **aquest butlletí sigui només una guia introductòria que de ben segur us caldrà ampliar**; per això us remetem al final del text a algunes adreces que us podem ajudar. D'altra banda, us recordem que al Casal d'Associacions disposem de l'**Assessoria Legal, Fiscal i Comptable** a la que us podeu adreçar i plantejar els dubtes que tingueu en aquestes matèries.

Impost d'Activitats Econòmiques (IAE)

Què és?

És un impost que grava, amb caràcter general, les **entregues de béns i les prestacions de serveis**; no cal que hi hagi ànim de lucre, que es realitzin de forma habitual o que existeixi contraprestació econòmica.

Qui l'ha de pagar?

Totes les associacions que entreguin béns i prestin serveis, relacionats o no amb les seves finalitats socials, l'hauran de pagar.

És molt difícil que una associació no realitzi activitats econòmiques tal com les defineix l'impost: l'organització d'uns campaments, d'un concert o d'una conferència seran considerades com a prestacions de serveis, mentre que les vendes de llibres o samarretes seran considerades com entregues de béns.

Exempcions

No l'hauran de pagar:

1. Les associacions que, complint determinats requisits, entreguin béns i prestin serveis relacionats amb **activitats d'ensenyament**.
2. Les fundacions i associacions de disminuïts físics, psíquics i sensorials, per les activitats de caràcter pedagògic, científic, assistencial, rehabilitació i d'ocupació per a l'**ensenyament, rehabilitació i tutela dels discapacitats** que portin a terme.
3. Les fundacions i associacions declarades d'**Utilitat Pública**, per les activitats que estiguin relacionades amb el seu objecte social.
4. Les associacions que tinguin un **volum d'ingressos inferior a 1.000.000 euros**, per totes les activitats que portin a terme.

Gestió de l'impost

Totes les associacions, estiguin o no exemptes del pagament de l'impost, **queden subjectes a determinades obligacions formals de tipus administratiu:**

1. Presentar una **declaració d'alta**, quan iniciïn les seves activitats.
2. Presentar una **declaració de modificació**, quan es produeixen canvis en les condicions sota les quals es porten a terme les activitats (tipus d'activitat, domicili,...).
3. Presentar una **declaració de baixa**, quan acabin les seves activitats.

Totes aquestes declaracions s'han de presentar a l'Agència Estatal de l'Administració Tributària del domicili fiscal de l'associació mitjançant la declaració censal, model 036 (en el cas de les associacions exemptes del pagament) o del model 840 (en el cas de les associacions obligades al pagament).

Pagament de l'impost

L'IAE és un impost que **funciona pel mètode de liquidació**: l'associació subministra la informació necessària, i és l'administració la que, a partir d'aquesta informació, determina la quota a pagar i l'envia a l'associació per correu.

Impost sobre la Renda de les Persones Físiques (IRPF)

Què és?

És un impost de caràcter directe i de naturalesa personal, que **grava la renda de les persones físiques d'acord amb les seves circumstàncies personals i familiars**.

Qui l'ha de pagar?

Tot i que les associacions no estan subjectes a l'IRPF perquè són persones jurídiques, sí que **estan obligades al compliment de determinades obligacions relacionades amb la seva condició de pagadores de determinats rendiments** (sous dels treballadors, factures dels serveis professionals o lloguer dels locals, per exemple).

Així, l'IRPF estableix que totes les associacions que facin determinats pagaments, tindran dues obligacions: retenir una part del pagament i ingressar-la al Tresor Públic. Per tant, si arriba el cas, l'administració tributària podria reclamar l'ingrés de totes les quantitats que s'haurien d'haver retingut, hagin estat o no, efectivament retingudes.

L'obligació de retenir no representa, en cap cas, un cost econòmic, ja que l'única cosa que s'imposa és retenir una part del que s'ha de pagar; sí que representa, però, un cost administratiu, ja que s'han de complir totes les formalitats que preveu l'impost (fer les retencions, omplir els impresos, anar al banc,...).

Pagaments subjectes a retenció

Els principals pagaments subjectes a retenció són els següents:

1. **Sous:** si una associació té treballadors, haurà de practicar una retenció sobre el sou que els paga. El percentatge de la retenció depèn del sou i de les circumstàncies personals i familiars del treballador.
2. **Professionals:** si una associació contracta els serveis de professionals (monitors, professors, advocats,...) haurà de practicar una retenció sobre els honoraris que els paga. El percentatge de retenció és del 15% o del 7%, segons els casos.
3. **Lloguers:** si una associació té un local o un pis llogat, haurà de practicar una retenció sobre el lloguer que paga. El percentatge de retenció és del 15%.

Gestió de l'impost

L'IRPF és un impost que **funciona pel mètode de l'autoliquidació**: l'associació reté i ingressa, i és l'administració tributària la que, si ho creu convenient, el comprova posteriorment.

Les **obligacions** de les associacions són les següents:

1. **Practicar i ingressar les retencions:** trimestralment, i dins dels següents 20 dies després de finalitzar el trimestre (20 d'abril, 20 de juliol, 20 d'octubre i 20 de gener) hauran d'ingressar totes les retencions practicades mitjançant el model I 10.
2. **Informar sobre les retencions practicades:** anualment, i coincidint amb la darrera declaració de l'any (la del 20 de gener) hauran d'informar sobre la identitat dels perceptors, sobre les percepcions pagades i les retencions practicades, mitjançant el model I 90.

Impost sobre Societats (IS)

Què és?

És un impost directe que **grava beneficis obtinguts en el desenvolupament de les seves activitats per part de les persones jurídiques**; l'absència d'ànim de lucre i l'eventual ús dels beneficis obtinguts en activitats d'interès general, no eximeixen de l'impost, ni alliberen, si arriba el cas, de l'obligació de pagar-lo.

Qui l'ha de pagar?

Totes les associacions, com a persones jurídiques que són, hi quedaran subjectes.

Exempcions

La normativa, fent-se ressò del caràcter no lucratiu de determinades entitats, estableix un règim d'exempcions que pot arribar fins a les associacions. Es tracta d'una exempció parcial, és a dir, que una part dels ingressos estarà subjecte a l'impost mentre que una altra part no ho estarà.

Hi ha dos tipus d'exempcions:

1. **Exempció parcial (ordinària):** és el règim establert per a les entitats que realitzen activitats de caràcter social o d'interès general. És el règim de les **associacions en general**.
2. **Exempció parcial (Llei de Mecenatge):** és el règim establert per a les entitats que hagin pogut acollir-se als beneficis fiscals previstos a la Llei 49/2002. És el règim de les associacions declarades d'**Utilitat Pública i Fundacions**.

Per tant, totes les associacions seran considerades com entitats parcialment exemptes tot i que el règim de les associacions declarades d'Utilitat Pública serà més beneficiós que el de les que no ho estan.

Què es paga?

La quantitat que s'haurà d'ingressar serà un **percentatge sobre el superàvit obtingut en el conjunt de les activitats no exemptes de l'impost** que porta a terme l'associació.

Gestió de l'impost

L'IS és un impost que **funciona pel mètode de l'autoliquidació**: l'associació calcula el superàvit obtingut i liquida l'impost, i és l'administració tributària la que, si ho creu convenient, el comprova posteriorment.

Les associacions estan obligades a ingressar l'IS anualment, entre l'1 i el 25 de juliol, s'haurà de presentar la declaració de l'Impost sobre Societats que inclourà, a més a més del pagament de l'impost, totes les dades econòmiques de l'exercici anterior.

No obstant, **les associacions que no realitzin entregues de béns i prestacions de serveis** en el desenvolupament de les seves activitats, **i que compleixen determinats requisits**, com el de tenir un volum d'ingressos inferior a 100.000 euros, per exemple, **no només no hauran de pagar l'impost, sinó que no hauran de presentar-ne la declaració**.

Obligacions formals

Les associacions, que estan regulades per la Llei d'Associacions de la Generalitat de Catalunya, s'estableix que podran portar la comptabilitat de la forma que sigui més adequada al tipus d'activitats que portin a terme. Tanmateix, i encara que la normativa els permet portar un altre tipus de comptabilitat, l'obligació de presentar l'Impost sobre Societats fa que, a la pràctica, hagin de portar una comptabilitat segons el Pla General de Comptes: si no ho fan, els serà molt difícil determinar el superàvit obtingut en les activitats subjectes, i per tant, no podran calcular l'impost a pagar.